

Cecylia Gajkowska

Polonistyka we Lwowie

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 112-114

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

cowa, " »Wolszebnij fonar'« J.I.Kraszewskiego i ruskij riea-
listiczeskij roman XIX wieku" (" »Latarnia czarnoksięska«
J.I.Kraszewskiego a rosyjska powieść realistyczna XIX wieku");
W.P.Sajenko, "K tipologii ukraińskiej, białoruskiej, ozeszskoj
i polskoj antifaszystzskoj prozy"; S.A.Spas, "Czełowiek i mir w
rasskazach K.Paustowskiego i J.Iwaszkiewicza" ("Człowiek i świat
w opowiadaniach K.Paustowskiego i J.Iwaszkiewicza"); W.I. Chi-
tariszwili, "Rol' ruskij|kultury kak »posrednika« w polsko-
gruzińskich litieraturnych swiaziach XIX w." ("Rola kultury
rosyjskiej jako »pośrednika« w polsko-gruzińskich związkach
literackich XIX w.").

W ostatnich latach ukazują się w druku liczne studia i roz-
prawy poświęcone stosunkom literackim i kulturalnym białorus-
ko-polskim, o których napiszę szczegółowo w następnej kores-
pondencji.

Kand. nauk filologicznych
Włodzimierz Kazberuk

Polonistyka we Lwowie

Katedra Filologii Słowiańskiej Państwowego Uniwersytetu
Lwowskiego im. Iwana Franki została stworzona zaraz po wojnie.
Kierownikiem jej był przez wiele lat znany sławista, prof. dr
Hilary Świącicki. Dzięki jego pracy Katedra wykształciła wielu
sławistów, którzy obecnie pracują w rozmaitych placówkach nau-
kowych (Mińsk, Czerniowce, Lwów, Samarkanda etc.).

Katedra prowadzi nauczanie języka polskiego - oraz cze-
skiego, i literatury polskiej - oraz czeskiej. Wykłady litera-
tury polskiej odbywają się w języku polskim, czeskiej - w ję-
zyku czeskim (warto dodać, że Uniwersytet Lwowski jest jedynym
uniwersytetem w ZSRR, który prowadzi wykłady literatury cze-
skiej i polskiej w językach rodzimych).

Obecnie na Wydziale Filologii Słowiańskiej prowadzone są
wykłady współczesnego języka polskiego, historii języka pol-
skiego, dialektologii polskiej, historii literatury polskiej.

Studenci-poloniści odbywają seminarium z literatury polskiej, piszą prace roczne i dyplomowe. W grupach slawistów liczba studentów zwiększa się: gdy na III roku studiuje 10 osób, to na II - 15, a na I - już 20 osób.

Język polski jest wykładany także jako język obcy na Wydziale Ukraińskim i Rosyjskim; poza tym uczą się go studenci historii oraz dziennikarstwa (Wydziału Historycznego i Dziennikarskiego).

Studenci slawistyki odbywają praktyki po II roku studiów na UMCS w Lublinie (na podstawie wymiany bezdewizowej, zgodnie z umową między UMCS i Uniwersytetem Lwowskim); praktyka odbywa się w lipcu i trwa cztery tygodnie. Po IV roku slawiści odbywają trzytygodniową praktykę w Olomoucu (Czechosłowacja), na Uniwersytecie im. F.Palackého.

W ostatnich latach przygotowano prace magisterskie na następujące tematy: "Broniewski i Ukraina", "Realizm Marii Dąbrowskiej", "Iwaszkiewicz i Paustowski", "Problematyka i artyzm powieści Z.Nałkowskiej »Granica« ", "Tematyka ukraińska w twórczości J.Słowackiego" i inne.

Wśród pracowników Katedry, którą w latach 50-ych kierował prof. H.Święcioki, było wielu świetnych specjalistów, m.in. prof. Edward Woroniecki, wykładowca literatury polskiej (zmarł w roku 1959), prof. S.Maślak, specjalista literatury czeskiej, prof. M.Onyszkiewicz - językoznawca, polonista (zmarł w r.1971). Obecny kierownik Katedry Filologii Słowiańskiej, prof. dr Konstantin Trofimowicz, jest uczniem w/w profesorów. Zajmuje się on problemem językoznawstwa porównawczego i zagadnieniami języka serbo-łużyckiego. Obecnie Katedra zatrudnia 10 pracowników etatowych.

Literaturę polską wykłada dr Irena Gryniów. Jest ona m.in. autorką prac o L.Kruczkowskim i J.I.Kraszewskim oraz podręcznika literatury polskiej dla polskiej szkoły średniej (we Lwowie znajdują się dwie szkoły polskie, w których pracują absolwenci slawistyki lwowskiej: mgr W.Łokietko, I.Jacyszyn i inni). Literaturę polską zajmuje się również kand. nauk fil. doc. Aleksandra Grybowska, autorka pracy doktorskiej na temat powiązań Elizy Orzeszkowej z literaturą rosyjską. Ma ona na swoim koncie prace z zakresu badań związków literackich polsko-rosyjskich (np. "Literatura rosyjska w »Dziennikach« S.Żeromskiego", w

tomie "Słowiańskie literaturoznawstwo i folklorystyka", Kijów 1966; "Utwory literatury polskiej w II wojnie światowej w tłumaczeniach ukraińskich", w tomie "Literatury słowiańskie o II wojnie światowej", Warszawa 1973, i in.).

We Lwowie istnieje Biblioteka Literatur Obcych, której dyrektor i wicedyrektor - kand. nauk Jan Łoziński oraz kand.nauk Włodzimierz Kulik - są również absolwentami slawistyki lwowskiej. J.Łoziński zajmuje się twórczością J.Tuwima i C.Norwida, W.Kulik jest badaczem twórczości T.Boya-Żeleńskiego, G.Zapolskiej, ma też w swoim dorobku naukowym prace bibliograficzne o S.Żeromskim, W.Broniewskim ("Broniewski na Ukrainie") i in.

W bliskich kontaktach pozostają studenci filologii słowiańskiej z Polskim Teatrem Ludowym, którego reżyserem jest również absolwent slawistyki lwowskiej, mgr Z.Chrzanowski. Teatr wystawiał m.in. - w języku polskim - "Wesele", utwory G.Zapolskiej, urządza wieczorki literackie (Norwida, Mickiewicza) itp.

Dr Cecylia Gajkowska

(opracowanie na podstawie informacji uzyskanych w Katedrze Filologii Słowiańskiej Państwowego Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki)

Biblioteka Literatury Obcojęzycznej we Lwowie

Drugą - obok Uniwersytetu - placówką we Lwowie interesującą się historią literatury oraz kulturą polską jest Biblioteka Literatury Obcojęzycznej. Pierwszoplanowymi zagadnieniami, nad którymi prowadzi się tutaj badania, są zagadnienia związane ze współpracą radziecko-polską w zakresie historii literatury oraz tłumaczeń. Spośród nich należy wymienić przede wszystkim następujące tematy: "Stefan Żeromski w tłumaczeniach na język ukraiński oraz w krytyce", "Twórczość Gabrieli Zapolskiej okresu lwowskiego", "Działalność Tadeusza Boya-Żeleńskiego w Związku Radzieckim (1939-1941)". Na te tematy ogłoszono ostatnio po-